Seria: Profesorki Super-Babki
Odcinek nr: 163
Podseria: wyróżnione godnością akademicką Doctor-a Honoris Causa

Yi Lijun – tytanka tłumaczeń literatury polskiej

==========

Polecana/Omawiana publikacja:

Nadanie Yi Lijun tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Gdańskiego, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2010.

==========

Bohaterką odcinka jest Pani profesor **Yi Lijun** (chiń. 易丽君; pinyin *Yì Lìjūn*). Urodziła się 4 grudnia 1934r. w Huanggang[1] w prowincji Hubei, niestety zmarła w zeszłym roku (tj. 7 lutego 2022 w Pekinie[2]).

Była chińską naukowczynią, tłumaczką i badaczką literatury polskiej, nazywano Ją **ambasadorem literatury polskiej** w Chinach.

Generalnie Polska ma relatywnie małe kontakty turystyczne oraz naukowe z Azją, natomiast w innych krajach UE studiuje tysiące Azjatów. Eseista był współ-promotorem zagranicznym trzech doktorantów z Almaty

[1] https://pl.wikipedia.org/wiki/Huanggang; miasto nad rzeką Jangcy, obecnie ma ponad 7 mln mieszkańców.
[2] http://sinologia.uw.edu.pl/2022/02/08/odeszla-pani-profesor-yi-lijun/; informacja z UW.

w Kazachstanie – dziś pracują jako profesorowie!!! Dalszy kuzyn mieszka i pracuje w Szanghaju, kuzynka pracowała przez dobrych kilka lat jako profesor fizyki w Inchon[3] w Korei Południowej, kolega na studiach w Politechnice Śląskiej był Wietnamczykiem – wydaje się to całkowitym wyjątkiem wśród znajomych. Przekazał nam iż Wietnam jako jedyne państwo dalekiego wschodu ma **alfabet łaciński** – wprowadzony przez najeźdźców Francuzów – według niego jako jedyne ewentualne dobro. Koleżanka z kursu hiszpańskiego w Bielsku-Białej to Chinka (z Tajwanu), dyplomant eseisty z ATH pracował dwa lata w Japonii jako informatyk. W porównaniu do krajów Europy Zachodniej Polska przyjmuje mało studentów z Chin, trudno pojąć dlatego tak się dzieje. Uruchomienia **kierunków studiów po angielsku** mogłoby zmienić tę sytuację.

Zatem nasza Bohaterka to ktoś zupełnie wyjątkowy. W pracy (d) można przeczytać Jej życiorys oraz spis tłumaczeń polskiej literatury. Omawiana publikacja to wydanie okolicznościowe związane z wielką uroczystością akademicką nadania naszej Bohaterce tytułu **Doktora Honoris Causa** Uniwersytetu Gdańskiego. Książkę wyklikano w Internecie. Liczy 144 strony. Choć uroczystość odbyła się w 2007 roku, publikacja wyszła drukiem 2010r. Nasza Heroina miała wielkie zasługi dla POLSKI – m.in. przetłumaczyła ok. 140 utworów literatury polskiej na chiński, w tym utwory romantyczne w szczególności Adama Mickiewicza.

Już kilka tego typu książek omawiano w naszej serii (np. 76 oraz 77). Omawiany jest w nich cały proces nadania godności akademickiej. Książka zatem zawiera Kalendarium Przewodu Doktorskiego. Zainicjowano sprawę w Gdańsku, zawiadomiono Uniwersytet w Pekinie, otrzymując list zwrotny z podziękowaniem i oczekiwaniem. Godność nadaje Senat Uczelni. Dziekan zwraca się z petycją przedstawiając – m.in. podaje życiorys (przyszłej) Laureatki – skoro książka jest okolicznościowa to znaczy iż wszystko zakończyło się sukcesem Nominowanej oraz Uczelni, dla której to też wielki honor.

Bohaterka ukończyła studia humanistyczne (filologię chińską) na Uniwersytecie w Wuhan, i wyjechała na stypendium 1954-1960 na Uniwersytet Warszawski gdzie skończyła polonistykę!! Miała 36 lat. Mój kolega

[3] https://pl.wikipedia.org/wiki/Inczon; o mieście w Korei.

Wietnamczyk opanował język polski w jeden rok, zapewne i Ona musiała iść podobną drogą… Wróciła do Chin, gdzie 2 lata pracowała jako dziennikarka!! W 1962r. zatrudniono Ją na Uniwersytecie w Pekinie. Uzyskała doktorat, została profesorem, na emeryturę przeszła w 2005r., czyli w wieku 71 lat[4]. W latach 1984-1986 nasza Heroina pracowała w Zakładzie Sinologii Uniwersytetu Warszawskiego. Prowadziła wtedy zajęcia z literackiego tłumaczenia „literatury pięknej". Tłumaczyła wówczas Mrożka i z wielką chęcią poświęcała czas polskim studentom.

Zatem „pogłębiła" związki z Polską. Przez całe życie tłumaczyła dzieła polskiej literatury na chiński, szczególnie Adama Mickiewicza i romantyków. W 2005r. w Gdańskim Dworze Artusa, tuż koło ratusza odbyła się konferencja naukowa, gdzie Pani Profesor Yi Lijun wygłosiła wykład z okazji 150 rocznicy śmierci poety, m.in. przedstawiając **przekład Pana Tadeusza**.

Na liście Jej tłumaczeń znajdują się dzieła Sienkiewicza: Krzyżacy, Ogniem i Mieczem, Potop, a także innych wybitnych Polaków/literatów tj. Iwaszkiewicza, Nałkowskiej, Mrożka, a nawet Tokarczuk. Jest proza oraz poezja, czy poematy – jak nasza epopeja narodowa. Napisała też książki/monografie: „Literatura polska" oraz „Zarys powojennej literatury polskiej", a także kilkadziesiąt artykułów naukowych.

Czy jest znana?

Czy wiadomo, że na rynku chińskim są arcydzieła polskiej literatury?

Pytania retoryczne… Nie ma wątpliwości iż zasłużyła na tę godność, a przez to zyskała pewien rozgłos – zapewne w Gdańsku i Warszawie. Eseista ma nadzieję, że wiele osób przeczyta ten esej.

[4] https://www.analizy.pl/tylko-u-nas/29515/chinski-system-emerytalny-to-nie-tylko-trzy-chwiejne-filary; informacja o systemie emerytalnym w Chinach.
https://zpe.gov.pl/a/chiny---najludniejszy-kraj-swiata/D10KJbl8I; informacja o liczbie ludności 2030 – 1 mld 490 mln. Pekin 19,5 mln, Szanghaj 23 mln, a zatem w tych dwóch miastach mieszka więcej ludzi niż w Polsce.

Nasza Bohaterka – na szczęście – uzyskała wiele wyróżnień i odznaczeń m.in. od Prezydenta RP w roku 2000 Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi.

Polecana książka – jak na ten rodzaj – jest niezwykle szeroka i szczegółowa. Cała akademicka procedura jest opisana krok po kroku. Na stronie 25 mamy Recenzje dorobku naukowego Laureatki przygotowaną przez Prof. Krzysztofa Gawlikowskiego[5] - z Uniwersytetu Warszawskiego, oczywiście sinologa.

W esejach nie streszcza się książek. Są zachętą do sięgania po oryginały, ten jest do ściągnięcia, do zasobów każdego czytelnika.

Recenzja osiągnięć LAUREATKI jest szeroka, z komentarzami do sytuacji politycznej w obu krajach – w Polsce była w okresie po odwilży gomułkowskiej, a potem po zniesieniu stanu wojennego, co było jakoś tam dobre dla „zwykłej" pracy naukowca.

Kolejne opinie napisał Bogdan Mazan[6] oraz Jan Data[7]. Jan Data wylicza zapewne wszystkich polskich pisarzy i poetów – których dzieła były przez Nią tłumaczone – lista jest długa.

Dalej mamy przemówienie Dziekana Wydziału Filologiczno-Humanistycznego Profesora Józefa Arno Włodarskiego. Laudację wygłosił prof. Józef Bachórz[8], były prorektor UG z lat 1981-1982, członek honorowy Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza.

Na stronie 73-74 opisano promocję i dołączono serię zdjęć np. Laureatka w tradycyjnym akademickim stroju ceremonialnym, w birecie i czarnej todze z niebieskimi wstawkami (na wkładce zdjęciowej , strony nie są numerowane). Jest zdjęcie dyplomu doktorskiego wypisanego tradycyjnie po łacinie, papier firmowy ma u dołu kopię drzeworytu z panoramą dawnego Gdańska. Nazwisko Laureatki jest w polskiej transkrypcji, ale fikuśną czcionką. Całość ma elegancki

[5] https://pl.wikipedia.org/wiki/Krzysztof_Gawlikowski; informacje o wybitnym profesorze, zm. w 2021r.
[6] https://pl.wikipedia.org/wiki/Bogdan_Mazan; profesor z Uniwersytetu Łódzkiego.
[7] https://www.gdansk.pl/wiadomosci/Jan-Data-1940-2020,a,181868; dane o profesorze, zm. w 2020r. w wieku 60 lat, Uniwersytetu Gdańskiego. https://ug.edu.pl/news/pl/358/pozegnanie-dr-hab-jan-data-prof-ug;
[8] https://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Bach%C3%B3rz; o profesorze.

i uroczy wygląd. Na kolejnej stronie jest polska wersja tekstów umieszczonych na dyplomie!!! Mało kto rozumie cokolwiek po łacinie. Potem zamieszczono wykład okolicznościowy LAUREATKI.

Dalej listy i depesze gratulacyjne, Życiorys Naukowy naszej Bohaterki. Mówi na początku iż czuje się zaszczycona. Eseista uważa iż Ta uroczystość to świetny pomysł: uhonorowania KOGOŚ kto przysłużył się Polsce. Podziękowała Rektorowi i wszystkim, którzy się przyczynili do szczęśliwego finały tej uroczystości. Mówiła też o tradycji przekładów w literaturze chińskiej od czasów starożytnych… Każdy musi sam przeczytać.

Od strony 114 zaczyna się zestawienie pt.: Dorobek Naukowy Profesor Yi Lijun" z dopiskiem iż eksponowano prace m.in. z zakresu „polonistyki". Prace zestawione są latami od 1976 do 2004 (na stronie 122). Dalej inne prace antologie, słowniki – str. 123-125. Od strony 127 mamy kronikę zdjęciową uroczystości (zdjęcia kolorowe) m.in. rodzina Bohaterki!! Książkę kończy Spis Treści.

Dodano także spisy Doktorów Honoris Causa Wydz. Humanistycznego oraz Wydz. Filologiczno-Humanistycznego (zatem zmieniono strukturę) Uniwersytetu Gdańskiego, gdzie są nasze Bohaterki Maria Janion (odc. nr 86) oraz przyszłe Maria Bogucka i Madeleine K. Albright.

Też warto przestudiować tę listę.

Warto sięgnąć do tego dzieła.

LINKI

(a) https://www.gov.pl/web/chiny/wspomnienie-o-prof-yi-lijun; na portalu GOV.PL – m.in. zdjęcia Bohaterki.

(b) https://www.postscriptum.us.edu.pl/wp-content/uploads/2018/03/ps2010_2_03.pdf; artykuł wspomnieniowy;

(c) https://instytutksiazki.pl/aktualnosci,2,jest-jeszcze-wiele-do-zrobienia-wspomnienie-o-pani-profesor-yi-lijun,7259.html; o Pani Profesor.

(d) file:///C:/Users/Stan/Downloads/10924-Tekst%20artyku%C5%82u-20225-1-10-20201229.pdf; życiorys Bohaterki.

(e) https://yadda.icm.edu.pl/yadda/element/bwmeta1.element.desklight-5cc253c9-2dee-424a-a005-a73065344483; mikro-wywiady z Bohaterką.

(f) https://ksiazka.net.pl/jest-jeszcze-wiele-do-zrobienia-wspomnienie-o-pani-profesor-yi-lijun; najważniejsze informacje.

PRZYKŁADOWE PUBLIKACJE

(g) LIJUN, Yi. Twórczość Henryka Sienkiewicza w Chinach. *Postscriptum Polonistyczne*, 2010, 2 (6): 97-107.

(h) LIJUN, Yi; ZHEN, Zhao; KUMOR, Michał. O wierności. O pracy nad przekładem tekstów Olgi Tokarczuk z Yi Lijun–tłumaczką literatury polskiej na język chiński–rozmawia Zhao Zhen. *Postscriptum Polonistyczne*, 2020, 25.1: 201-208.

I INNE PRACE

(i) BYUNG-KWON, Cheong. Polonistyka koreańska wczoraj i dziś. *Postscriptum Polonistyczne*, 2010, 2 (6): 15-24.

ABCDEFGHIJABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABDEFGH

ZDJĘCIA PRZY OKAZJI

Doktorzy Honoris Causa Uniwersytetu Gdańskiego

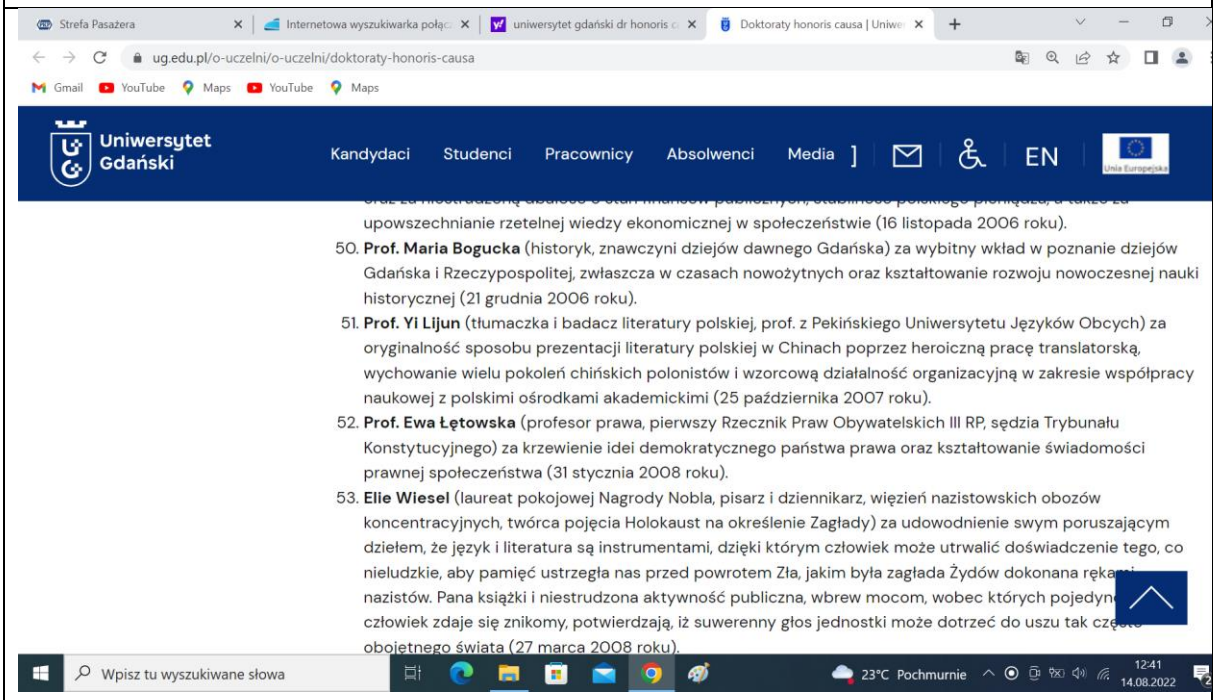

Nasza Bohaterka

wpis nr 51.

Poniżej przykładowa praca magisterska z UJ w Krakowie.

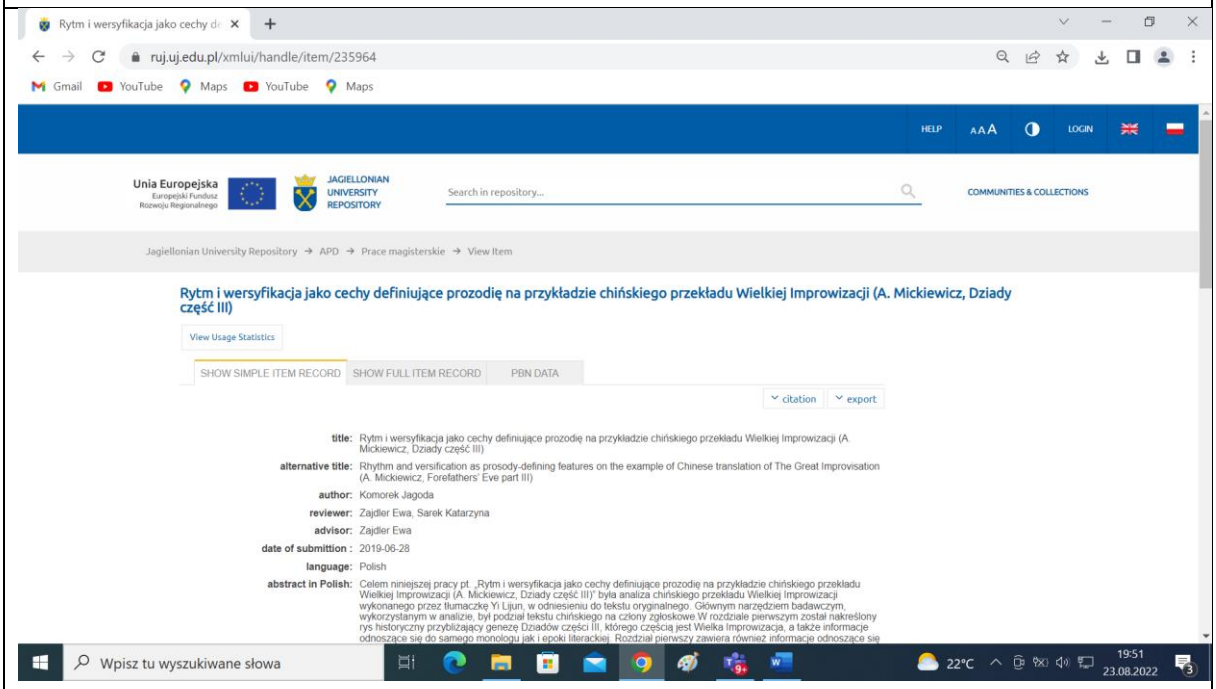

Analiza przekładu „Dziadów" na język chiński.

Nasza BOHATERKA – strony Internetowe

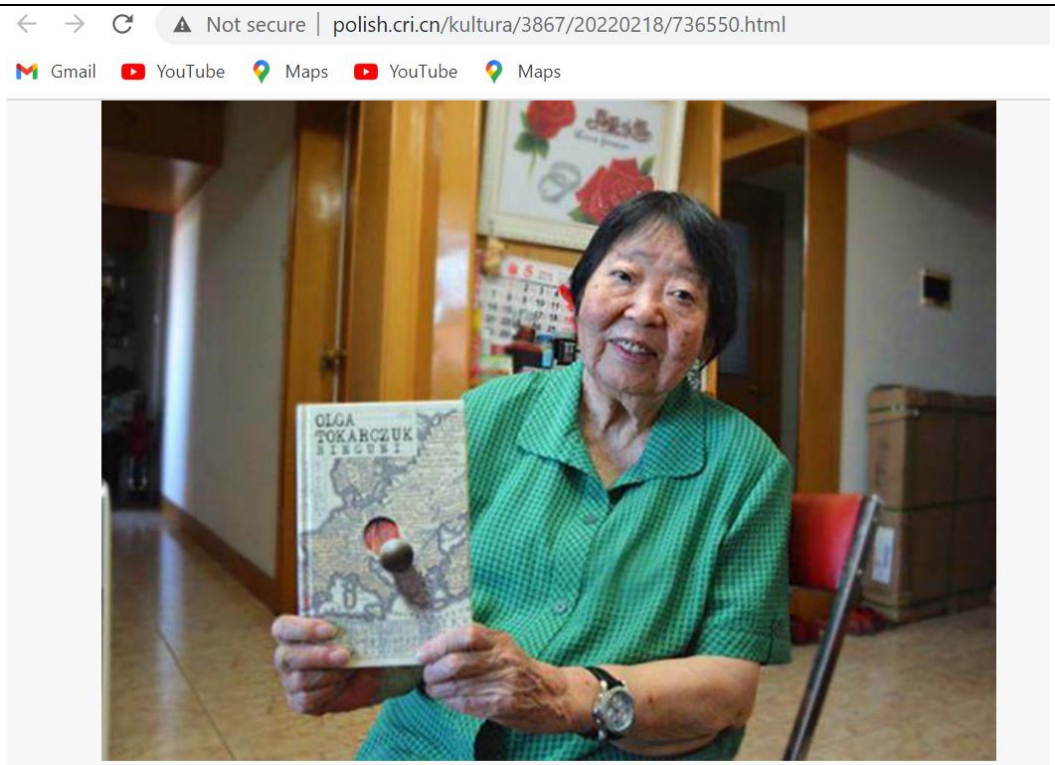

W 2007 r. Uniwersytet Gdański przyznał Profesor Yi Lijun tytuł doktora honoris causa za „jej wybitne osiągnięcie w dziedzinie przekładu literatury polskiej, ciężką pracę dydaktyczną oraz wzorcowe działanie we współpracy z polskimi instytucjami badawczymi”.

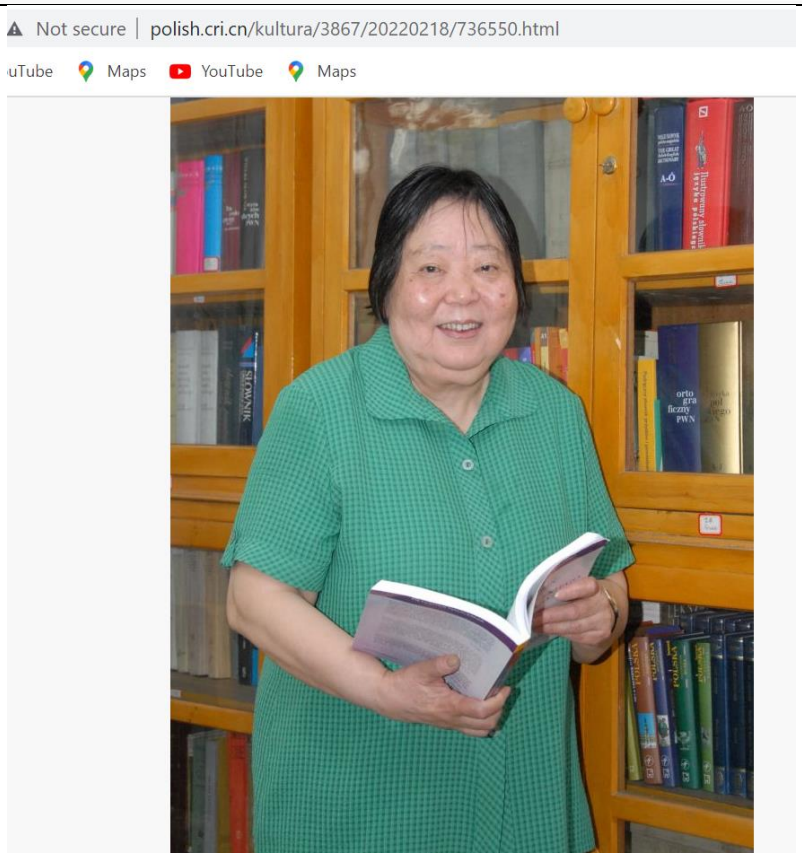

Warto poklikać na polecaną stronę – jest wiele ciekawych informacji.

ABCDEFGHIJABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABDEFGH

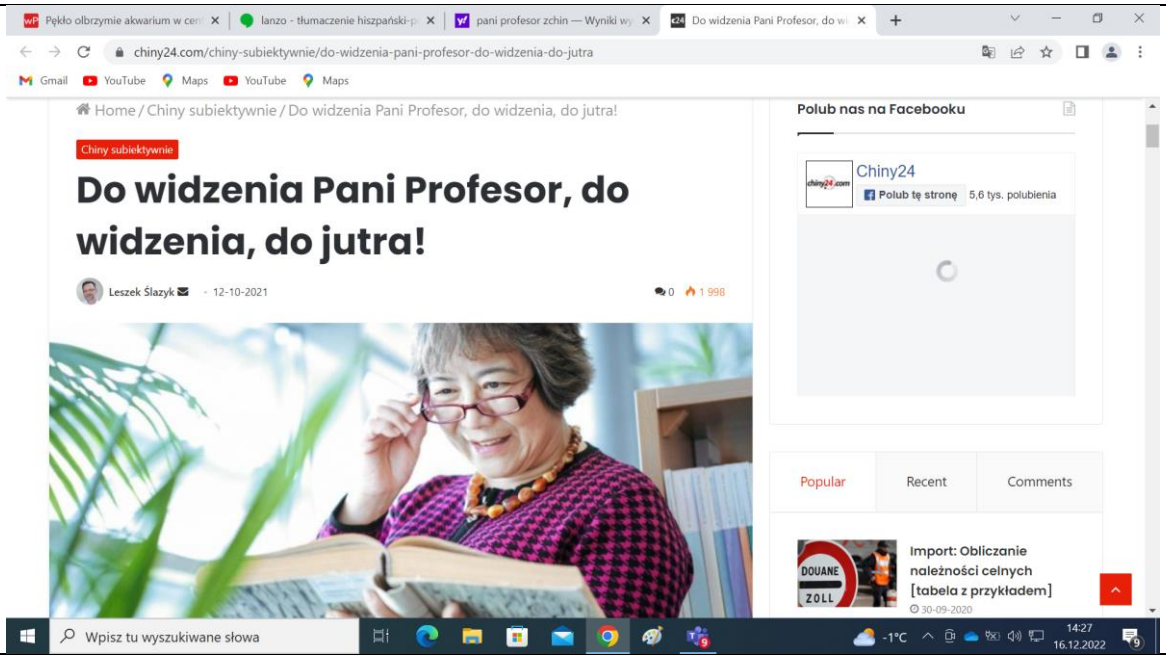

Profesor WU LAN

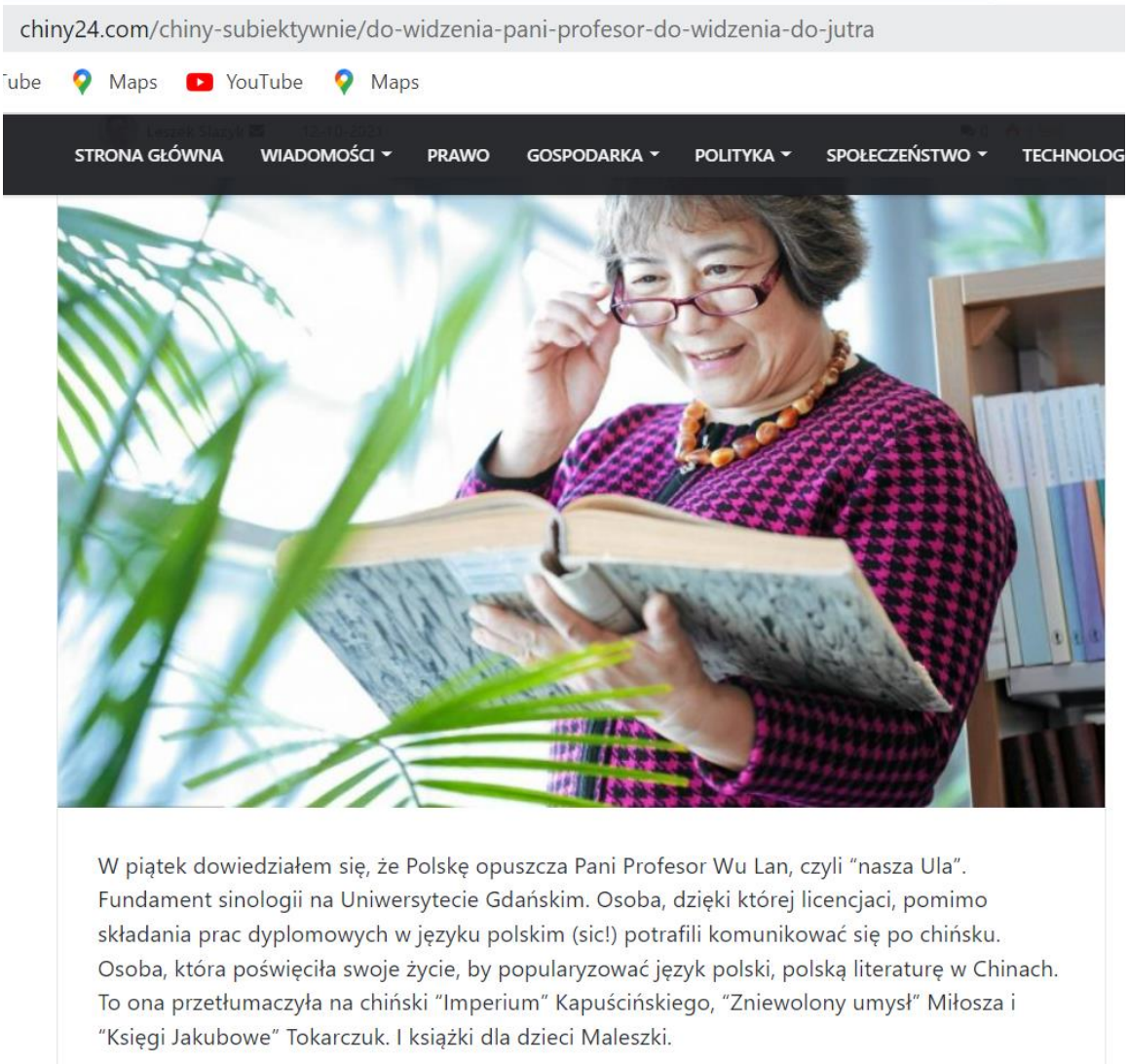

W piątek dowiedziałem się, że Polskę opuszcza Pani Profesor Wu Lan, czyli "nasza Ula". Fundament sinologii na Uniwersytecie Gdańskim. Osoba, dzięki której licencjaci, pomimo składania prac dyplomowych w języku polskim (sic!) potrafili komunikować się po chińsku. Osoba, która poświęciła swoje życie, by popularyzować język polski, polską literaturę w Chinach. To ona przetłumaczyła na chiński "Imperium" Kapuścińskiego, "Zniewolony umysł" Miłosza i "Księgi Jakubowe" Tokarczuk. I książki dla dzieci Maleszki.

NAC – zdjęcia z Chin

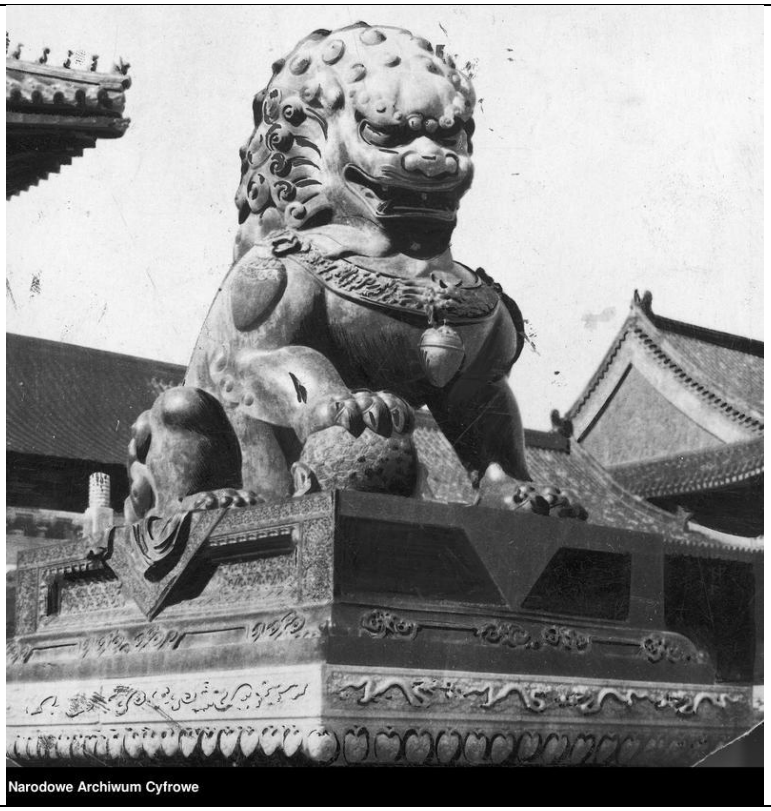

MUZEUM SZTUKI DALEKIEGO WSCHODU W KAMIENICY POD GWIAZDĄ W Toruniu[9]

[9] https://muzeum.torun.pl/muzeum-sztuki-dalekiego-wschodu-w-kamienicy-pod-gwiazda/; o MUZEUM.

ABCDEFGHIJABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGH

ABCDEFGHIJABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGH

ABCDEFGHIJABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGH

ABCDEFGHIJABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGH

ABCDEFGHIJABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABDEFGH

Yi Lijun

Bank Chin w Warszawie

Śmiełów – Muzeum Adama Mickiewicza

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

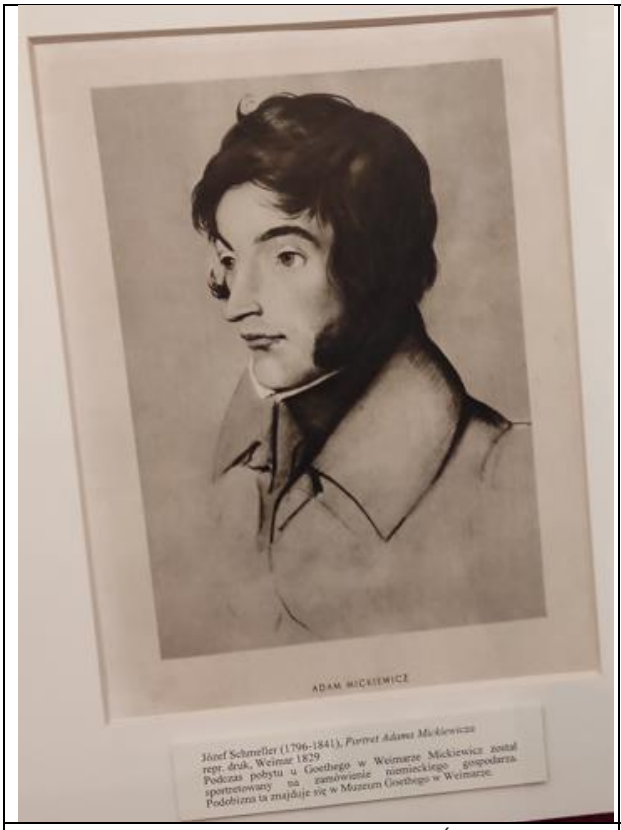

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie
Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie
Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

ABCDEFGHIJABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABDEFGH

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu.

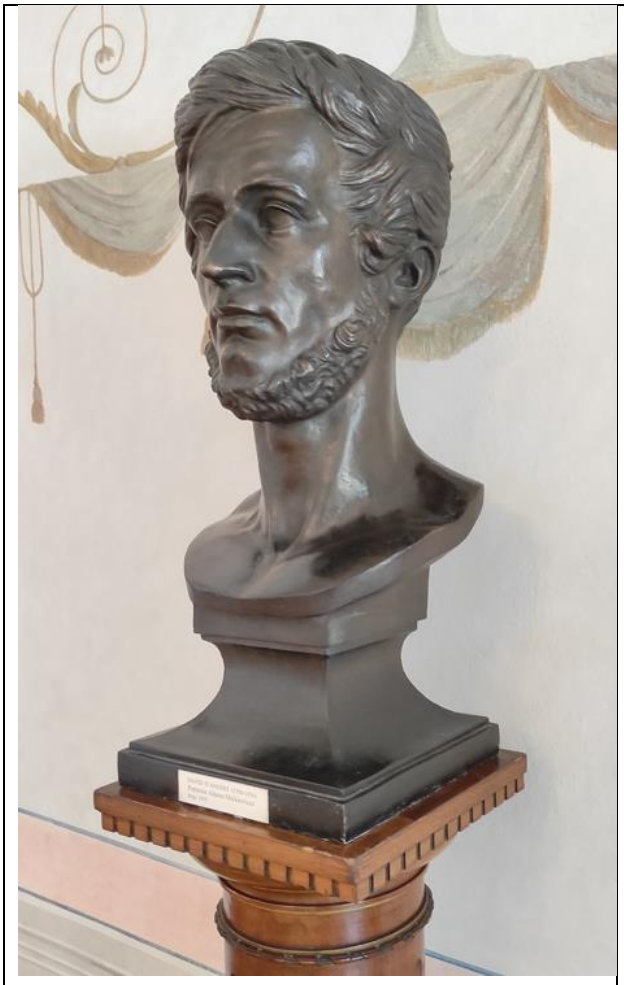

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu.

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

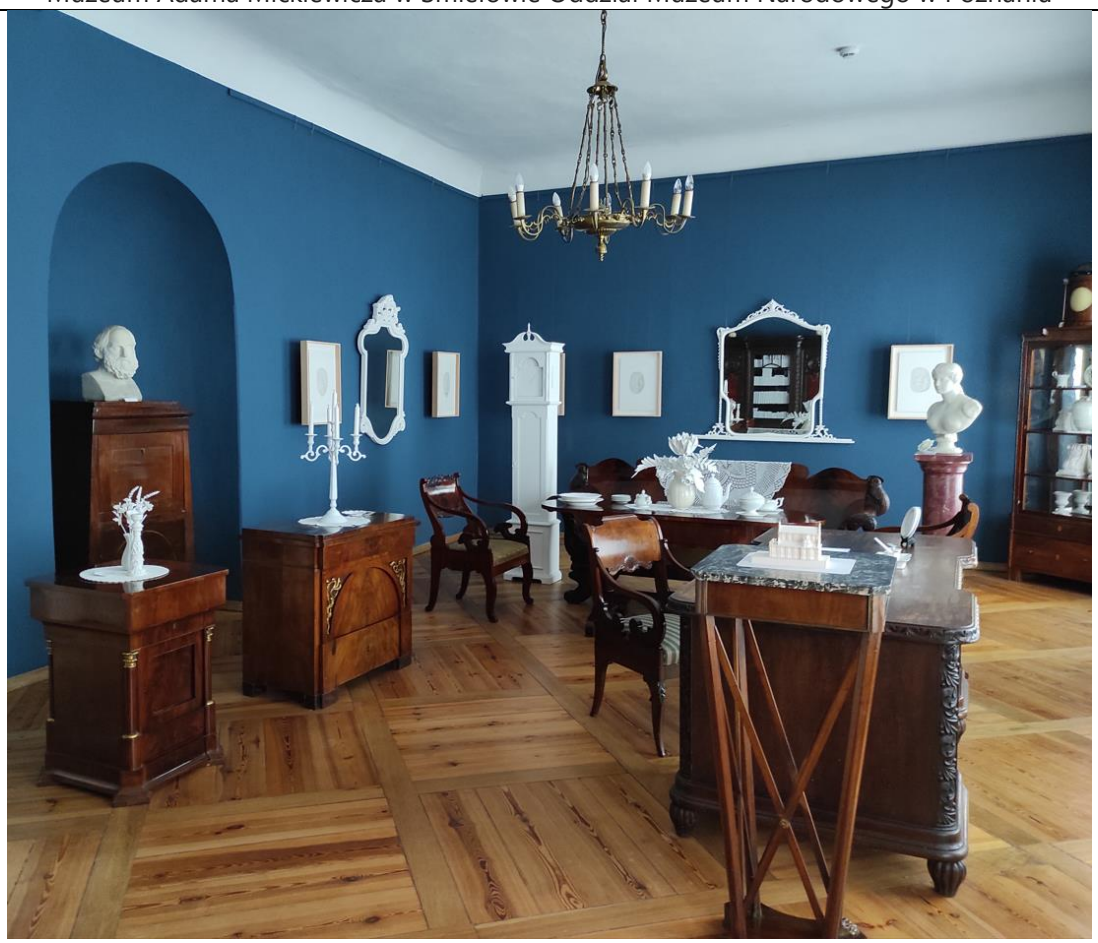

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

ABCDEFGHIJABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGH

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

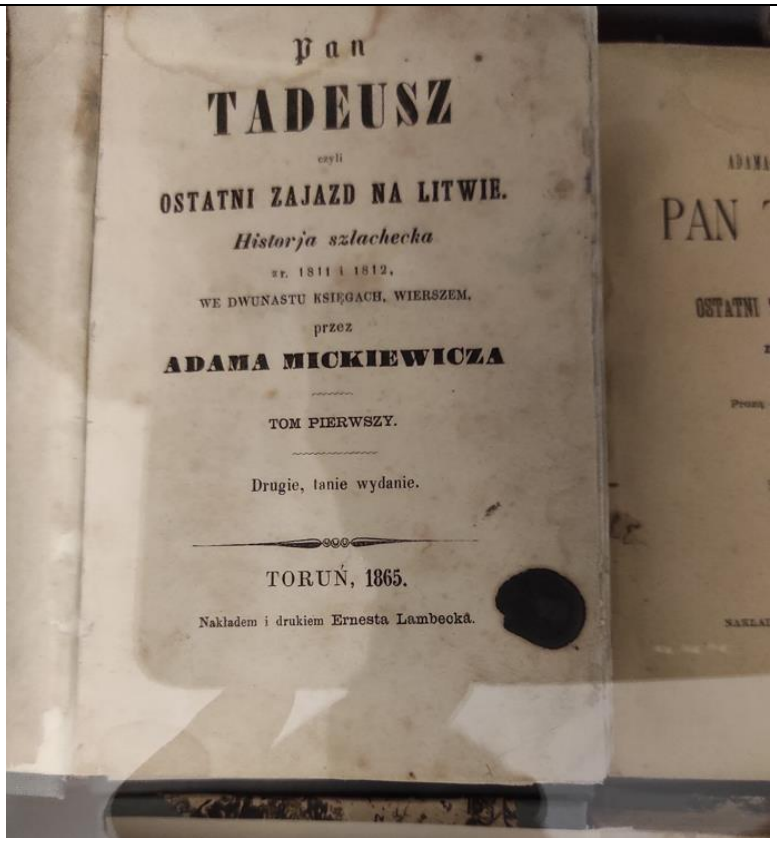

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

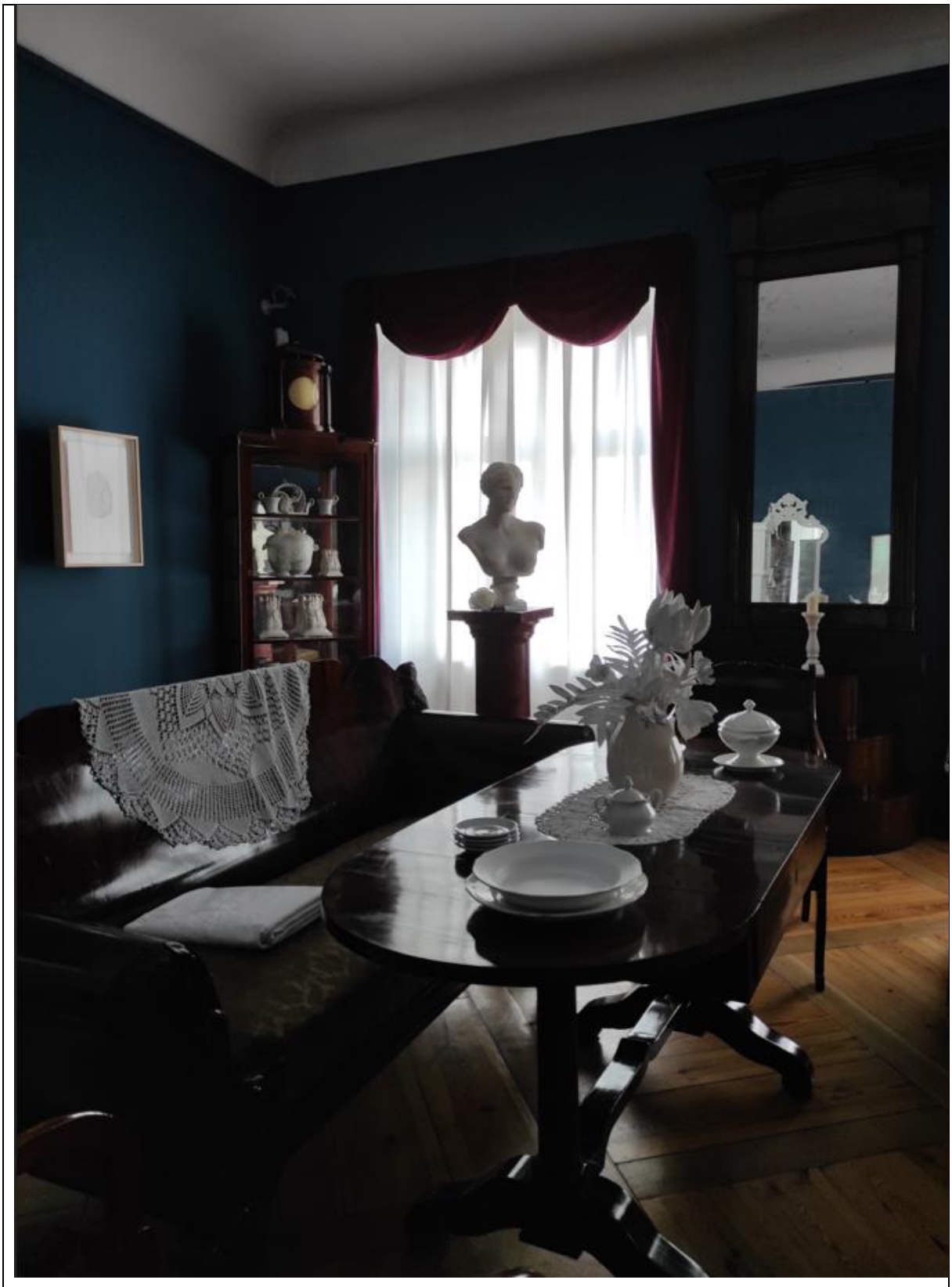

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

ABCDEFGHIJABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABDEFGH

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

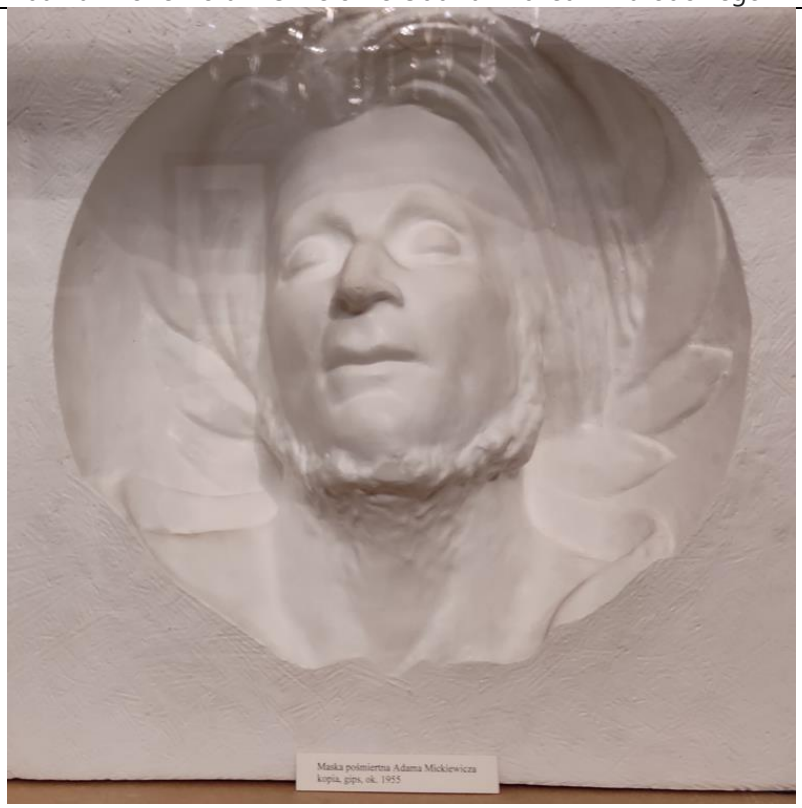

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

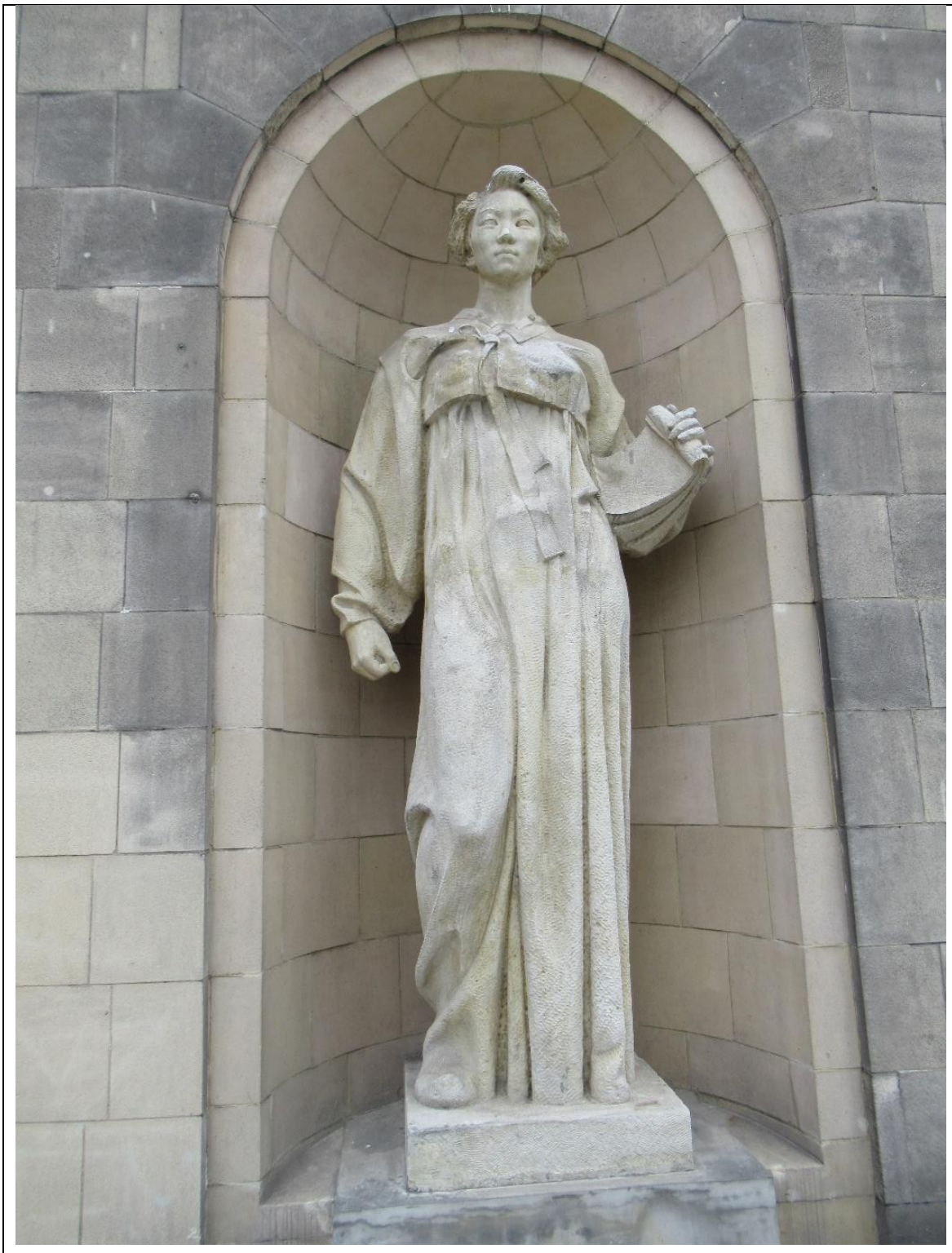

Rzeźba w wnęce Pałacu Kultury i Nauki w warszawie

Zdjęcia wykonał eseista Stan Zawiślak.

Podziękowania dla Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu oraz dla Muzeum Sztuki Dalekiego Wschodu w Toruniu.

ABCDEFGHIJABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGHIABCDEFGH

DODATEK SPECJALNY

Inna Pani profesor z Chin

WYKŁAD PROF. WU LAN: MIŁOSZ O KRESACH POLSKICH I CHIŃSKIE POJĘCIE KRESÓW

https://www.techpedia.pl/index.php?str=tp&no=42807; genialnie głosi wykład!!!!!!!!!! Ponad godzinę i kwadrans, PO POLSKU z lekkim akcentem chińskim.